

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Filozofia nauki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Liberal Arts and Sciences		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 18LASS.12P.02540.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Rafał Wierchosławski		
Prowadzący zajęcia	Rafał Wierchosławski		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przedstawienie informacji na temat fenomenu nauki (języka naukowego, poznania odkrywczego i jego wytworów, w tym i owoców nauki, poznania jako formy kształcenia oraz instytucji naukowo-badawczych)
C2	wskazanie na elementy wspólne wszystkim naukom (problem formy nauki np. język naukowy, metoda naukowa)
C3	wskazanie na charakterystykę (osobliwość) różnych typów nauk, a także nauk o nauce (metanauk)
C4	przedstawienie koncepcji metody naukowej (jedność nauki i pluralizm metodologiczny)
C5	opisanie etapów badania naukowego (od sformułowania pytania wytwarzającego wiedzę, poprzez obserwację, aż do zbudowania teorii i jej weryfikacji)
C6	opisanie struktury [natury nauki] i dynamiki teorii naukowej (problem zmian rewolucyjnych - poglądy kumulatywne i antykumulatywne, społeczny wymiar nauki - wspólnota naukowców i paradygmatów)

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi opisać pogłębione informacje na temat języka naukowego, przedmiotu, celu oraz metody naukowej	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W06, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny
W2	opisać poszczególne etapy poznania naukowego oraz typy metod naukowych	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W06, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny
W3	potrafi opisać naturę nauki, strukturę i dynamikę teorii naukowych	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W06, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny
W4	potrafi opisać debaty dotyczące istotnych dyskusji metodologicznych	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W06, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Problematyka języka naukowego, przedmiotu, celu nauki oraz metody naukowej.	W1	Wykład
2.	Różne typy metod naukowych w kontekście etapów badań naukowych i pluralizmu metodologicznego.	W1, W2	Wykład
3.	Natura nauki a wielość typów nauk i ich zastosowań.	W2	Wykład
4.	Struktura i dynamika teorii naukowych.	W2, W3	Wykład
5.	Debaty metodologiczne jako przykład wielości rozwiązań teoretycznych i praktycznych w uprawianiu nauki.	W1, W4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Forma zaliczenia przedmiotu (ustna lub pisemna) do wyboru według preferencji studentów. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

- Grobler A., Metodologia Nauk, Kraków: Wydawnictwo Aureus, 2006.
- Kawalec P., Metodologia integralna, Studium dynamiki wiedzy naukowej, Wydawnictwo KUL, Lublin 2018.
- Hajduk Z., Metodologia nauk przyrodniczych, Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 2002.

Dodatkowa

- Hajduk Z., Nauka a wartości. Aksjologia nauki. Aksjologia epistemiczna, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2008.
- Hajduk Z., Ogólna metodologia nauk, wyd. 5, Wydawnictwo KUL, Lublin.
- Metodologia, Dydaktyka filozofii, red. S. Janeczek, A. Starościc, M. Walczak, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019.
- Kamiński S., Nauka i metoda, Pojęcie nauki i klasyfikacji nauk, Pisma wybrane, t. IV, red. A. Bronk, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1992.
- Value-Free Science ? Ideals and Illusions, wyd. H. Kincaid, J. Dupre, A. Wylie, Oxford University Press, Oxford 2007.
- Explanatory Pluralism, red. C. Mantzavinos, Cambridge University Press, Cambridge 2018.
- Nowak L., Wstęp do idealizacyjnej teorii nauki, PWN, Warszawa 1977.
- Udehn L., Methodological individualism: Background, history and meaning, Routledge, London 2001.
- Cartwright N., A Philosopher Looks at Science, Cambridge University Press, 2022.
- Cartwright N., Hardie J., Montuschi E., Soleiman M., Thresher A.C., The Tangle of Science: Reliability Beyond Method, Rigour, and Objectivity, Oxford University Press 2022.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
LAS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie ujęcia filozoficzne określające rolę, cele nauki oraz jej miejsce w cywilizacji europejskiej na przestrzeni wieków
LAS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane aspekty historii tradycji Artes Liberales i wzajemne powiązania ze współczesnymi koncepcjami naukowymi i dydaktycznymi
LAS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową terminologię głównych dyscyplin z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, ścisłych i przyrodniczych
LAS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zasady i metody prowadzenia badań w ramach nauk humanistycznych i ścisłych
LAS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk ścisłych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań
LAS_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk społecznych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań
LAS_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk eksperymentalnych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań